

5.3. Lena je mislila da zna

5.4. Ugrožena sigurnost

Što je *grooming*?

Grooming je proces tijekom kojega, koristeći se internetom, neka nepoznata osoba manipulira djetetom nastojeći s njim izgraditi odnos nakon kojega slijedi seksualno zlostavljanje. Pritom zlostavljač najčešće istražuje različite internetske stranice u potrazi za osjetljivijom ili nesigurnijom djecom s kojom se nastoji sprijateljiti i približiti pričom o zajedničkim interesima ili laskanjem, nuđenjem novca, poklona ili poslova u modnome svijetu. Internet zlostavljaču olakšava proces laganja (primjerice u slučaju opisa fizičkoga izgleda, dobi ili spola) i uspostavu kontakta. Cilj je da se žrtva osjeti voljenom, zbog čega vrijeme pridavanja pažnje i uspostavljanja povjerljivoga odnosa može trajati nekoliko dana, tjedana ili čak nekoliko mjeseci. Tek kad se uspostavi odnos, zlostavljač uvodi seksualne teme u razgovor, primjerice, traži od djeteta da s njim podijeli svoja seksualna iskustva, pokazuje pornografske slike ili traži od djeteta da mu pokaže svoje nedolične slike.

Što možete učiniti kako biste zaštitili svoje dijete?

Razgovarajte s djetetom o:

- stranicama kojima se koristi
- njegovim prijateljima i kako su te prijatelje upoznali
- načinima komunikacije s tim prijateljima
- vrstama informacija koje dijele.

Razgovarajte s djetetom o *online groomingu*.

Objasnite djetetu da mnogi ljudi nisu iskreni na internetu. Razgovarajte o razlozima laganja na internetu. Mlađoj djeci približite opasnost groominga razgovorom o susretu sa strancima u stvarnome svijetu. Stranci su ljudi koje ni oni ni vi kao roditelji ne poznajete.

Jednako kao u stvarnome, tako i u virtualnome svijetu sa strancima se ne smije razgovarati ni dijeliti osobne podatke. Sa starijom djecom, međutim, razgovor može biti teži jer djeca u toj dobi mogu misliti da se miješate u njihove osobne stvari.

Razgovarajte s djetetom o mogućnosti stvarnoga susreta s virtualnim prijateljem. Objasnite mu da na takav sastanak nikad ne smije ići samo.

Dajte djetetu do znanja da ćete uvijek biti njegova podrška. Neka zna da vam se može obratiti za pomoć.

Naučite kako prijaviti neprimjeren kontakt upućen vašemu djetetu.

Korisne stranice:

MUP RH (Zlostavljanje putem mobitela i interneta) – www.mup.hr/13047.aspx

Hrabri telefon – hrabritelefon.hr

Centar za nestalu i zlostavljaju djecu (Sigurnost djece na internetu) – www.cnzd.org

Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba – www.poliklinika-djeca.hr

Centar za sigurniji internet – www.sigurnijiinternet.hr

Parents Protect – www.parentsprotect.co.uk.

5.3. Lena je mislila da zna

5.4. Ugrožena sigurnost

Neke taktike na koje djeca moraju obratiti pozornost!

Roditelji i skrbnici moraju razgovarati sa svojom djecom o ovim taktikama, a djeca trebaju znati da se uvijek mogu obratiti svojim roditeljima ili skrbnicima ako se s problemima ovakva tipa susretnu.

TAKTIKA	NAMJERA
„Volio bih te upoznati privatno.“	Pokrenuti privatni razgovor putem chata, dopisivanja ili slanja poruka.
„Gdje se nalazi tvoje računalo u kući?“	Odrediti jesu li roditelji ili skrbnici u djetetovoj neposrednoj blizini.
„Koji je tvoj najdraži bend? Dizajner? Film?“	Otkriti koje tipove darova mogu ponuditi, npr. karte za koncert, odjeća, CD-ovi.
„Znam nekoga tko te može ubaciti u svijet mode.“	Laskanje.
„Znam kako možeš brzo zaraditi.“	Iskoristiti interes mlađih osoba za zarađivanje/trošenje novca.
„Izgledaš žalosno. Reci mi što te muči.“	Pokazati interes za njegove probleme kako bi ohrabрили dijete da se povjeri strancu i udalji od roditelja i njihove podrške.
„Koji je tvoj broj telefona?“	Uspostaviti <i>offline</i> kontakt – obično se takva pitanja postavljaju u kasnijoj fazi, kad se žrtva osjeća ugodno u društvu zlostavljača.
„Ako ne... (napraviš ono što ti kažem), ja ću... (reći tvojim roditeljima ili podijeliti tvoje slike na blogu i slično).“	Zastrašivanje i manipulacija – onda kad zlostavljač dozna više podataka o žrtvi.
„Ti si ljubav moga života.“	Manipulacija – postati privlačan kako bi žrtvu potaknuli da se osjeća posebno.

PET OSNOVNIH PRAVILA

Sigurnost

Ne dijeli svoje osobne podatke *online* s onima koje ne poznaješ.

Sastanak

Možeš se sastati s nekim koga si upoznao virtualno samo u pratnji odrasle osobe.

Prihvatanje

Otvaranje e-pošte ili ostalih poruka od ljudi koje ne poznaješ može biti opasno – može sadržavati viruse ili uznemirujuće poruke.

Pouzdanost

Ljudi češće lažu *online*, informacije koje pročitaš na internetu ne moraju biti pouzdane.

Razgovor

Savjetuj se s roditeljem, skrbnikom ili nekom drugom odraslom osobom kojoj vjeruješ ako te netko ili nešto smeta, brine ili uznemirava.